

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska
Nr. 4.—Telefon w Redakcji i Administr. 448, w Drukarni 338
Redaktor przyjmuje od godz. 12 do 2 popoł. Administracja
otwarta od godz. 9 do 5, w niedzielę i święta od g 12 do 1.

PRENUMERATA miesięcznie 12.500 mk.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 1.000
w tekście 1.200 mk., — za tekstem 500 mk. Ogłoszenia zamiej-
scowe o 50% drożej. W numerach świątecznych o 25% drożej.
Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędn. Nr. 80187.

Szanownej Publiczności, a specjalnie naszym Szanownym odbiorcom

Zwracamy uwagę wobec licznych w ostatnim czasie pojawiających się podróbek naszych wyrobów na naszą firmę, założoną w roku 1823-cim.

KTÓRA BRZMI:

Hartwig Kantorowicz Nast.

TOW. AKC.
POZNAŃ.

Inne podobnie brzmiące firmy nie mają z firmą naszą nic wspólnego

≡ Hartwig Kantorowicz Nast. Tow. Akc. ≡
W POZNANIU.

Przedstawicielem naszym na Wilno i okolice jest

p. EDMUND KOWALSKI, Wilno ul. Nadbrzeżna 18.

E. MIESZKOWSKI
WARSZAWA, Nowy Świat 53. WILNO

Wileńska 22. **KAPELUSZE**

ICZAPKI
MĘSKIE,
w wielkim
wyborze.

Dyrekcji Izby Skarbowej, Dyrekcji Banku Handlowego w War-
szawie Oddz. w Wilnie, kolegom znajomym za okazaną pomoc i
współczucie w oddaniu ostatniej usługi

s. p.

Stanisławowi Tajchmanowi

Składają serdeczne podziękowane pozostali w głębokim smutku
ŻONA i RODZINA.

DNIA 21 b. m. odbędzie się

BAL WIOSENNY AKADEMICKI

W SALI APOLLO PRZY UL. DĄBROWSKIEGO 5. Początek o godz. 10-iej
wiecz., na rzecz Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B. Pozostałe
bilety są do nabycia u p. p. Gospodyń i w Sekretarjacie Br. Pomocy (Zamkowa 22).

DZIŚ! 21 kwietnia o godz. 8 30
w SALI MIEJSKIEJ

występ wszechświatowej sławy
wiołonce **J. Bielousowa**

i śpiewaka operowego

Leona Cortilli'ego

W programie: Dawidow — Dworzak
Bruch — Schuman
Puccini — Massenet.

Bilety od godz. 11-iej rano, w kasie Sali
Miejskiej.

Teatr Polski Sala „Lutnia.”
Dziś — premjera

To co najważniejsze Jewreinowa
Cztery akty w wolnym przekładzie
W. Renarda.
Początek o godz. 8 wiecz.

Teatr Wielki

Sobota, występ
Adama Dobosza
„TOSCA”
opera.

Niedziela
„GEJSZA”
operetka.

TEATR

im. Syrokomli

Sobota i Niedziela

„MADEJ ZBÓJ”
baśń dramatyczna.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta).

O polską większość sejmową.

W ciągu dnia wczorajszego sytuacja polityczna nie wiele się zmieniła.
Po południu przyjechał z Krakowa pos. Witos. W piątek nie było żadnych
wspólnych narad ale będą prowadzone w ciągu dnia dzisiejszego.

Na dziś jest również zapowiedziane posiedzenie klubu Ludowców, na
które liczy wiele p. Sikorski. Jest on bowiem przekonany że intrygami uda-
mu się oderwać kilku radykalniejszych posłów. Ludowcy ze swej strony za-
pewniają, że Dąbski, laeder opozycji będzie wobec stron lojalny i że rachy-
by na rozłam są fałszywe.

Ponieważ jutro wieczorem prezydent Wojciechowski wyjeżdża na Po-
morze, przeto prasa lewicowa notuje pogłoski, że prez. Wojciechowski wy-
raził mniemanie, iż o ile do niedzieli wieczorem rokowania nie zostaną za-
kończone, wtedy rozstrzygnięcie tej sprawy będzie mogło być dokonane po
jego powrocie z Pomorza. to jest po wyjeździe Focha z Polski.

Numer „Piasta” wydany w niedzielę, zamieszcza artykuł, w którym
stwierdza, że piastowcy rozpoczęli pertraktacje z grupami prawicy, a zacie-
kłość obozów niepolskich dowodzi, że widocznie to porozumienie jest bar-
dzo potrzebne i nieodzowne.

Zaburzenia w Zagłębiu Ruhry.

Komuniści wywołują w Zagłębiu Ruhry wicherzenia. W Muelheim do-
prowadzili do starcia w którym są ranni i zabici; wyrażają się oni, że do-
prowadzą do takich samych zaburzeń w innych miejscowościach. Robotnicy
jednak pomimo wszystkich podburzeń oparli się strejkowi powszechnemu.

Podżegacze i siewcy anarchji.

Warszawa, 18 kwietnia.

Gdy się przypatruje ostrym starciom, których niekiedy widownią jest nasz Sejm, mimochodem widzi musi sobie zadać pytanie, komu zależy na wszczynaniu nieustanych niepokojów w parlamencie, komu chodzi o wytworzenie wrażenia, jakoby nasza cięła ustawodawcze były w fazie wrzenia, utrudniającego normalną pracę i budzącego mniemanie, jakoby mniejszości narodowe w Polsce były gnębione?

Jednakże gdy się zważy, że wstrząśnienia takie wybuchają co pewien czas, rodzi się pytanie, czy niema się do czynienia z jakimś ruchem planowym i z jakimiś dalszymi celami?.. Jak memento wisi nad nami wspomnienie wyborów i symboliczna 16-stka, zorganizowana przez Berlin i Moskwę dla osłabienia Polski.

Rzecz wysoce charakterystyczna, że przedstawiciele mniejszości narodowych przy każdej sposobności akcentują z wielką emfazą, z silnym naciskiem swoją lojalność względem Państwa polskiego.

Przedziwna lojalność. A owo podkreślenie z takim naciskiem przypomina znaną opowieść o złodzieju i o czapce...

Więc Niemcy: Prezes klubu p. Naumann nie jest obywatelem polskim i nie dopuszcza przedstawicieli władz do zbadania sprawy jego obywatelstwa. P. Graebbe go pruskie ministerjum obrony krajowej mianuje już jako „obywatela polskiego“ podpułkownikiem armji pruskiej. P. Spickermann propaguje z trybuny sejmowej ideę zerwania sojuszu francusko-polskiego i sprzęgnięcie się Polski z Niemcami. Nie mówmy już nic o obronie Deutschtumsbundu, inspirowanego przez organy poselstwa niemieckiej Rzeszy w Polsce, a mającego być państwem w państwie.

Więc Białorusini: Prezes klubu Taraszkiewicz oświadcza się z rewerencjami dla kultury polskiej, ale kiedy indziej podburza, że Polska nigdy na wschód nie niosła kultury, jeno niewole, prześladowanie ludności miejscowej; chwali Bismarcka jako reprezentanta tolerancji niemieckiej względem Polaków i zapewnia, że administracja nasza na kresach postępuje gorzej aniżeli Bismarck; w rezultacie grozi polskości na Wschodzie—nocą Bartolomiejową. P. Jakowiułk pozostaje w stosunkach z Litwą kowieńską: tak głosi prasa na podstawie zarzutów, opartych na dokumentach. P. Baranow wraz z p. Jakowiułkiem jest oskarżony o organizowaniu spisku antypaństwowego. Czy przypuszczacie może, że na zarzuty prasy wobec Jakowiułka, tudzież wobec oskarżenia ich obu przez prokuraturę klub białoruski czemkolwiek reagował? Przenigdy! Dla niego te sprawy zgola jakby nie istniały.

Więc Ukraińcy: pomimo że prezes klubu Wasynczuk zapewniał o swej wobec Państwa lojalności a wszyscy posłowie ślubowali służbę Rzpolitej, to jednak już pierwszego dnia pierwsze zjście wywołał p. Chrucki, nie chcąc złożyć przyrzeczenia poselskiego zgodnie z regulaminem w języku polskim. Ugodowo nastrojonego p.

Wasynczuka obalają jako prezesa klubu który nie uznaje ani traktatu ryskiego ani decyzji Rady Ambasadorów o wchodnich granicach Państwa. A nakoniec oczko w głowie klubu ukraińskiego, Marek Łuckewycz. Sejm pomimo wszelkich przewinień, zwalnia go natychmiast z więzienia, a Łuckewycz kwestjonuje zaraz przynależność Lwowa do Polski, robi awanturę podczas uroczystego posiedzenia sejmowego dn. 17 marca, w kilka dni potem po błogosławieństwie o. Gennochiego podburza ściągniętych ad hoc włościan, także dochodzi do napadu na policję i ranienia dziesięciu policjantów we Lwowie, a wkońcu podczas prawosławnej Wielkanocy w Łucku Łuckewycz pochwali zamordowanie przez sowiety ks. Budkiewicza i przyczynia się do wywołania rozruchów w mieście. Myślicie, że klub ukraiński potępił Łuckewycza? Przenigdy! Jeszcze w jego obronie zgłasza wnioski nagłe, za któremi głosi również PPS!..

Więc Żydzi: Tu trzeba od razu rozróżnić dwie grupy: Żydów z Małopolski i Żydów z Kongresówki. Pierwsi są o wiele bardziej wyrobieni politycznie, są sprytniejsi i ostrożniejsi. Żydzi ze Wschodniej Małopolski przed wyborami porozumiewali się z Petruszewiczem i niejako akcentując odrębność tej dzielnicy od reszty Polski utworzyli samodzielną Listę (17-stka), aby nie narazić się na represje ze strony agitatorów Petruszewycza. Posługując się wzorami galicyjskimi z czasów austriackich, woła z rządem żyć w zgodzie i uzyskiwać różnorodne koncesje. Natomiast żydzi z Kongresówki, pozostający w atmosferze kultury rosyjskiej, ongiś jej forpocztą, stanowią element radykalniejszy, zawziętszy, bardziej efronteryjny, a ich wykładnikiem jest Grinbaum lub Priłucki i zazwyczaj w swem wystąpieniu prowokują zjścia, w parlamencie.

Jak Sejm na to reaguje? Jak reaguje na to rząd.

Pół roku blisko dobiega, jak sprawy rozmaitych posłów znalazły się w Sądzie Najwyższym. Dotąd niema żadnego postanowienia. Minister Makowski zapowiada, że prokuratorja wystąpi przeciwko p. Łuckewyczowi, a tymczasem czas mija i nie ma żadnych z jej strony żądań. Przeciwno postom Jakowiułkowi, Baranowi i Owsianiukowi wytoczono protest o zdradę stanu, a sprawa ich wydania nie została rozpatrzona jeszcze przez Sejm.

Tak daleko idąca tolerancja może być także uznana jako objaw słabości. W ten sposób rozumują sami winowajcy, sami sprawcy, którzy jak Łuckewycz wyzyskują swą nietykalność poselską do nieustannego podburzania i wicherzenia.

W parlamencie rumunskim przedstawiciel frakcji niemieckiej Otto Roth stawiał Polskę jako przykład tolerancji i wypełniania zobowiązań, wobec mniejszości narodowych. Dając ludności to, co się jej należy, z tem większą słusnością należy wystąpić przeciw podżegaczom i siewcom anarchji.

H. Wierz.

Dzień polityczny.

Marszałek Foch zatrzyma się w Częstochowie.

„Journal do Pologne“ donosi, że na ządanie marszałka Focha, pociąg, którym wielki bohater przyjedzie do Polski, zatrzyma się w Częstochowie, gdyż Marszałek wyraził życzenie złożenia hołdu przed cudownym obrazem Matki Bożej Częstochowskiej i uczestniczenia w nabożeństwie, które będzie odprawione przy tej okazji.

Jak wiadomo, marszałek Foch jest gorącym katolikiem. Wszyscy Polacy będą umieli ocenić obecność wielkiego żołnierza w najdroższym sercu polskiemu miejscu.

Socjalista o zbrodni bolszewickiej.

Redaktor lwowskiego „Dziennika Ludowego“, W. Długoszowski, nie posiada się z gniewu, że chrześcijańskie społeczeństwo na zbrodni sowiecką odpowiedziało naturalnym odruchem oburzenia. Dlaczego? Bo oto rozpętała się „szalona akcja przeciw komunizmo-

wi, przeciw socjalizmowi i wogóle (!!) wszelkiemu ruchowi związanemu z postępowaniem i ideą wyzwolenia pracy z jarzma kapitału“. Niestłuchane! Więć jest jeszcze w Polsce człowiek, który komunizm łączy z postępowaniem, a nawet z „wyzwoleniem pracy z jarzma kapitału“. I to w Polsce! I to pisze Polak! Warte jest również zanotowania owo połączenie komunizmu z socjalizmem przez krótkie „wogóle“ bez żadnych zastrzeżeń. „Naprzód“ próbował w nas wmawiać, że są to dwie różne rzeczy; teraz ze strony niepodejrzanego przychodzi potwierdzenie naszego poglądu o ścisłym związku między socjalizmem a bolszewizmem.

Wreszcie bolszewicki redaktor „Dziennika Ludowego“ pozwala sobie na ironiczne uwagi z powodu sejmowej uchwały w sprawie podjęcia starań o kanonizację ś. p. Budkiewicza, a w nawiasie dodaje: „wiek XX.“ rok 1923“. Tak jest! Rzeczona uchwała sejmowa była możliwa tylko w XX. wieku, tylko w r. 1923 po gruntownym zbankrutowaniu socjalizmu i po moralnym, chrześcijańskim odrodzeniu Europy! Przed dziesięciu laty byłoby to jeszcze niemożliwe. Dziś odpowiada stanowi umysłowemu i moralnemu. Dla socjalistów jest mord Ks. Budkiewicza tylko „śmiercią niepotrzebną“, dla nas, dla katolicyzmu, jest nią także, ale ponadto jest ona zbawienną, bo nawet ślepym otwiera oczy na prawdziwą istotę socjalizmu!

Posel Łańcucki w opałach.

Na zjeździe inwalidów w Przemyslu w dniu 15 b. m. miało miejsce charakterystyczne zjście. Na zjeździe tym, na którym byli między innymi obecni gen. Latinik, sen. Biały, p. Kosydarski (Piast), pos. Ryman i inni, zjawił się również komunista p. Łańcucki, wówczas obecni na zgromadzeniu posłowie oświadczyli, że jeśli p. Łańcucki zostanie, oni opuszczają salę, nie mogą bowiem pozwolić, aby agent bolszewicki „litował“ się nad dolą inwalidów z wojny bolszewickiej. Wobec tego oświadczenia przydzium zjazdu wyprosiło p. Łańcuckiego za drzwi.

Związek Ludowo - Narod. Komunikat.

Rozkład zebrań kół dzielnicowych Zw. Lud. Narod. m. Wilna.

Koło dz. „Antokol“. W niedzielę dn. 22 kwietnia o godz. 12 i pół po poł. w lokalu Domu Ludowego ul. Antokolska 44.

Koło dz. „Śródmieście“. We środę dn. 25 kwietnia o godz. 7 i pół wiecz. w lokalu Redakcji „Dzien. Wil.“ ul. Dominikańska Nr 4.

Koło dz. „Nowy Świat“. We czwartek dn. 26 kwietnia o godz. 7 wiecz. w lokalu Domu Ludowego ul. Nowa Aleja 2.

Koło dz. „Popławy“. W piątek dn. 27 kwietnia o godz. 7 i pół wiecz. w lokalu p. Aleksan.łowiczowej ul. Jerozolimska Nr 46.

Koło dz. „Nowe Zabudowanie“. W sobotę dn. 28 kwietnia o godz. 5 i pół wiecz. w lokalu Betanji ul. Konarskiego 13.

Koło dz. „Snipiszki“. W niedzielę dn. 29 kwietnia o godz. 12 w poł. w lokalu Domu Ludowego ul. Witkomińska Nr 1.

Członkowie i sympatycy stawcie się jak najliczniej na zebrania swoich kół dzielnicowych.

Sekretarjat Związku Lud. Nar. zaznacza jednocześnie że wobec niedokładnego funkcjonowania poczty tudzież często zdarzającej się niesumienności chłopców-roznosicieli niejednokrotnie zaproszenia na zebrania przychodzą z opóźnieniem lub całkiem giną. Nie powinno to powstrzymać członków Związku Lud. Nar. od stawienia się na zebranie Koła.

Obchód 3-go Maja.

Prace przygotowawcze Komitetu 3-go Maja postępują rażno. Wysłano komunikaty i odezwy na prowincję, gdzie już powstały Komitety miejscowe. W pracach przygotowawczych bierze udział całe społeczeństwo Ziemi Wileńskiej, pragnąc w ten sposób zaznaczyć swą jedynolitość z całą Polską i jednocześnie przyczynić się do zwiększenia funduszu „Daru Narodowego“ przeznaczonego na cele Polskiej Macierzy Szkolnej.

Żydowskie banki ludowe.

Trudności finansowe, w jakich się znajduje państwo, zmuszają społeczeństwo polskie do zwrócenia specjalnej uwagi na skuteczność walki z nielegalnym uchylaniem się czynników, za nic sobie ważących wskazania etyki obywatelskiej, od słusznych danin państwowych. Tem ostrzejszą winna być reakcja w stosunku do zorganizowanej akcji jawnie Polsce wrogiemu żywiu.

Całą ziemię polską obejmuje sieć żydowskich banków ludowych. Na terenie Wileńszczyzny takich banków mamy przeszło 60.

W każdym handlowym miasteczku, legalnie, lub nielegalnie, działa taka placówka żydowska, zrzeszając drobne kapitały i kierująca całym ruchem pieniężnym. Mamy więc do czynienia z potęgą finansową ghetta żydowskiego.

Kontrola władz skarbowych zbyt rzadko dociera do tych zakamarków, solidarność i nadzwyczajny trening w w umiejętności postępowania z wszelkiego rodzaju władzami rzadko zawodzą, to też bezczelność nie jest tu wyjątkiem, lecz osią całego mechanizmu.

Zdarza się jednak, że struna przeciągnięta pęka. Władze skarbowe powiatu Oszmiańskiego na skutek kilku szybko po sobie następujących energicznych rewizji znalazły się w posiadaniu materiału obciążającego, który pozwolił na nałożenie na 7 banków żydowskich w tym powiecie grzywny w wysokości paruset milionów marek. Nadto rewizje wykazały szereg interesujących zwyczajów, wprowadzonych w manipulacjach tych banków.

Jakiegokolwiek syldy są zdaniem szanownych dyrektorów tych instytucji zbyteczne, najlepszym systemem kasy ogniotrwałej niewątpliwie są kieszenie chałatów, księgi bankowe nie są konieczne, notuje się tylko operacje dla pamięci w żargonie, na jednym blankiecie wekslowym można wysokość długu i datę wypisywać najprzód ołówkiem, później zwykłym, nareszcie czerwonym atramentem, etc.

Według fachowych obliczeń straty państwa powodowane przez działalność żydowskich banków ludowych na terenie ziemi wileńskiej w przeciągu jednego roku wynoszą sześć miliardów marek.

Gdzież jest Herkules, któryby dokonał dzieła oczyszczenia stajen Augiasza, i kiedyż ci, którzy mają prawo karania zdejmą swą „czapkę niewidkę“? *Boł.*

Przyszły sezon teatralny w Wilnie.

Dowiadujemy się, że wobec zrzeczenia się Dyrektora Cepnika prowadzenia nadal teatrów wileńskich od końca Sezonu t. j. 1 września r. b. Dyrektor teatru Polskiego Franciszek Rychłowski złożył ofertę u odpowiedzialnych władz o przyznanie mu tychże teatrów, zrzekając się wszelkiego subsydjum rządowego.

Mamy wszelką nadzieję, że oferta ta zostanie przyjęta gdyż Dyrektor Rychłowski długoletnią artystyczną działalnością swoją dał dowody, że teatr kocha i prowadzić go umie, co każdy bywalec teatralny w Wilnie chętnie potwierdzi.

Tak ważna więc placówka nie wpadnie w nieodpowiednie ręce.

Walka z Kościołem w Rosji.

Proces patriarchy Tichona.

Według ostatnich wiadomości proces patriarchy Tichona rozpoczął się już w poniedziałek w Moskwie, powtarza się przytem zapewnienie, że los jego jest zgóry przesądzony. Metropolita cerkwi prawosławnej w Polsce Dyonizy zwrócił się też z tego powodu do premiera Sikorskiego z prośbą o podniesienie głosu w obronie tego dostojnika cerkwi. Niewątpliwie gen. Sikorski nie odmówi, bo w kraju chrześcijańskim, choćby w nim wcale prawosławnych nie było, rodzic się musi potrzeba przyjscia z pomocą, bronięcia tej nowej ofiary zbiorów dzisiaj w Rosji rządzących.

Nowe procesy.

Jak donosi „Russpress“, bolszewicy zamierzają zainscenizować nowy wielki proces cerkiewny. Tym razem jako oskarżeni wystąpią jako wyżsi przedstawiciele cerkwi gruzińskiej: patriarcha-katolikos Ambroży i metropolita Kutaisu Nazariusz. Mają oni być oskarżeni o kłownia kontrrewolucyjne i stosunki z państwami cudzoziemskimi.

Wszzechrosyjski Sobór.

Prześladowanie religii w Rosji, jak zgodnie świadczą doniesienia obserwatorów zagranicznych, spotęgowały jedynie uczucia religijne zarówno katolików jak i prawosławnych. To też nadesłana przez PAT wiadomość o zwołaniu 29 b. m. w Moskwie Wszzechrosyjskiego Soboru prawosławnego pod przewodnictwem wysuniętego przez Sewiety „metropolity Antonjusza“ przyjęta została powszechnie, jako wieść o nowej świętokradzkiej komedii bolszewickiej. Nie zmienia sądu szczegół, jakoby na Soborze mieli się zebrać przedstawiciele aż 72 eparchii. Jeśli nawet nie jest to bezwstydnym kłamstwem, to mielibyśmy w tem jedynie dowód potęgi teroru rządu sowieckiego.

Jest jednak wiadomość inna, wprost niepokojąca, a podana przez PAT na podstawie wynurzeń metropolity Antonjusza i powtórzona przez „Za swobodę“ bez komentarza. A mianowicie, jakoby w Soborze wezmą udział wybitni teologowie i reprezentanci patriarchów konstantynopolitańskiego i aleksandryjskiego, a więc których rząd sowiecki fizycznie do niczego przymusić nie jest w stanie. Niepodobna przypuszczać, by wiadomość taka okazać się mogła prawdziwą.

Wiadomości telegraficzne

I tu żydzi mają pierwszeństwo.

WARSZAWA, 20-IV. (Aw.). „Gazeta Lwowska“ ogłasza ciekawą statystykę szpiegowską na terenie X okręgu Korpusu Nr VI we Lwowie z roku 1922 pod względem wyznań i narodowości: Polaków chrześcijan 14,85 proc., rusinów 14,06 proc., rosjan 13,07 proc., Niemców 2,18 proc., żydów 48,72 proc. i Czechów 6,13 proc.

Rokowania handlowe z Rosją zerwane.

WBRZAWA, 20-IV. (Aw.). Jak donosi „Rzeczpospolita“ rokowania handlowe z Rosją, które miały być wznowione po świętach Wielkiej Nocy mają być odłożone na czas nieokreślony.

O większość sejmową.

WARSZAWA, 20-IV. (Aw.). Jak donosi „Kurjer Warszawski“ jutro odbędzie się walne posiedzenie Klubu PSL (Piast) w sprawie tworzącej się większości Sejmu.

Sejm i Rząd.

Podatek gruntowy.

WARSZAWA, 20-IV. (A.W.) Komisja Skarbowa na dzisiejszym posiedzeniu przystąpiła do obrad nad projektem Ustawy o podatku gruntowym. Artykuł I podwyższający zasadniczo podatek gruntowy w stosunku do podatku z roku 1922, Komisja przyjęła jednomyślnie. Obszerną rozprawę wywołał art. 14, wprowadzający do podatku gruntowego progresję. Rozprawy nad tym artykułem nie ukończono.

Senat nie świętuje „święta robotniczego“.

WARSZAWA, 20-IV. (A.W.) „Przeгляд Wieczorny“ donosi, iż konwent senjorów Senatu zwołany na skutek żądania socjalistów, którzy domagali się aby wyznaczone na dzień 1-go maja posiedzenie Senatu zostało odroczone z powodu święta robotniczego. Większością głosów propozycje socjalistów odrzucił.

Zycie ekonomiczne.

GIEŁDA

Wileńska giełda z dnia 20 b. m. notowań nie było.

Warszawska giełda urzędowa z dn. 20 b. m. Dolary 48500—46750, korony czeskie 1400, marki niemieckie 1,80—1,70.

Berlińska giełda urzędowa z dnia 20 b. m. Marka polska 54. Przekazy: Warszawa 54 jed. czw., New York 25483—25613 Londyn 118702—119297 Paryż 1680—1689, Szwajcaria 4585—5611. Tendencja chwiejna.

WARSZAWA, 20-IV. (AW) Jak donosi „Kurjer Czerwony“ powołując

się na miarodajne źródła, Ministerstwo Skarbu wydało szereg zarządzeń w sprawie opanowania kursu zwiększonego dolara. Dzięki tym zarządzeniom osiągnięto już dzisiaj przed giełdą oficjalną wyniki pomyślne. „Kurjer Czerwony“ zaznacza iż akcja ta napotkała na przeszko ze strony Berlina, który rzuca markę polską by ratować kurs marki niemieckiej. Mimo to istnieje uzasadniona nadzieja że zwyczajka dolara będzie zjawiskiem przemijającym.

Wywóz jajek.

Wobec wzmoczonej produkcji jaj władze pozwoliły na wywóz 650 wagonów jajek. Do 10 maja ma być wywiezione 250 wagoów, od 10 maja do 10 czerwca 200 wagonów i od 10 czerwca do 10 lipca ostatnie 200 wagonów. Jednakże eksport jajek nie przedstawia obecnie tak bardzo korzystnego interesu, albowiem ceny na ten towar na rynkach wszechświatowych, a szczególnie Angielskich, znacznie się obniżyły. Do Anglii przywożą obecnie duże ilości jajek z Włoch, gdzie jajka są stosunkowo tanie.

„Codzienne wiad. ekonomiczne“.

Agencja Wschodnia zawiadamia p. p. Abonentów „Codziennych Wiadomości Ekonomicznych“ że wobec uruchomienia kolei Wilno—Grodno—Warszawa od soboty 21 b. m. będzie im dostarczać „Codzienne Wiadomości Ekonomiczne“ o 24 godz. wcześniej niż dotąd, wobec czego abonenci wileńscy otrzymywać je będą jednocześnie z warszawskimi. W ten sposób Agencja będzie mogła dostarczać swym abonentom notowania giełdowe oraz ceny towarowe i inne niezbędne wiadomości z dnia poprzedniego.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Urzędowe.

— Konferencja w sprawie poborów pracowników miejskich. Dnia 20 b. m. odbyła się w Delegaturze Rządu konferencja w sprawach technicznych, związanych z przyrównaniem poborów pracowników miejskich z poborami urzędników państwowych.

— Komisja Rozjemcza. Dnia 27 b. m. odbędzie się sesja Komisji Rozjemczej do spraw dozorców domowych. (A w.).

— Depesze gratulacyjne. Oprócz podanych przez nas depesz gratulacyjnych nadesłanych na imię prezydenta miasta, Delegat Rządu otrzymał telegramy od następujących osób: marszałka Sejmu p. M. Rataja (wysłany przez sekretarza marszałka p. J. Iwaszkiewicza), marszałka Senatu p. W. Trąpczyńskiego, wice ministra spraw wewnętrznych, Olpińskiego i wojewodów: warszawskiego—Sołtana, lubelskiego—Moskalewskiego i wołyńskiego—Srokowskiego.

— W sprawie wypłaty zapomóg rodzinom rezerwistów powołanych na ćwiczenia. Delegat rządu p. Roman rozesłał w tych dniach do wszystkich podwładnych mu starostw okólnik w sprawie wypłaty zapomóg rodzinom rezerwistów powołanych na 8-tygodniowe ćwiczenia. Wypłaty zaczęną być dokonywane w przyszłym tygodniu.

Stosownie do rozporządzenia ministerstwa prawo do zapomóg mają następujący członkowie rodzin rezerwistów, niezależnie od stopnia wojskowego: żony, dzieci ślubne lub uprawnione, pasierbi, rodzeństwo (także przyrodnie) rodzice i dziadkowie.

Osoby chcące otrzymać zapomogę powinny składać odpowiednie podania w urzędach gminnych. Wrazie niezadowolenia z decyzji zarządów gminnych, decyzje te mogą być skarżane do starostw, które decydują ostatecznie jako druga instancja.

Odczyty.

— W Tow. Rozwój Trocka 11 I piętro na zwykłym poniedziałkowym zebraniu w dniu 23 kwietnia, odbędzie się odczyt prof. Hryniewicza p. t. „Starość, przedłużenie życia, odmłodzenie, nieśmiertelność.“

— Odczyt prof. Jaworskiego. Towarzystwo prawnicze im. Ignacego Janowicza wznawia po przerwie wielkanocnej swoje odczyty popularne z dziedziny prawa zachowując ich terminy poprzednio ogłoszone. W poniedziałek 23 b. m. odbędzie się odczyt dr. Iwona Jaworskiego, prof. U. S. B. p. t. „Idee prawa rewolucji francuskiej“ w sali Sniadeckich Uniwersytetu S. B. o g. 7 wiecz.

Różne.

— Nie uznaje Polski. Na ul. Piwnej znajduje się fabryka wody sodowej Bergera Właściciel tej fabryki niewie czy nie chce wiedzieć że Wilno wchodzi w skład Rzeczypospolitej Polskiej, używa on bowiem dotychczas na syfonach etykiety drukowanych wyłącznie tylko w języku rosyjskim.

— Turniej szachowy. W dn. od 21-29 b. m. odbędzie się w Domu Kolejarza przy ul. Kolejowej 19, turniej szachowy między Kołem szachistów kolejarzy Wileńskiej Dyrekcji P. K. P. a Kołem szachistów Uniwersytetu S. B. Początek codziennie o godz. 17.

Kronika sądowa.

— Sprawy prasowe w Sądzie Apelacyjnym. W poniedziałek 23 b. m. Sąd Apelacyjny rozpatrywać będzie trzy sprawy prasowe: 1) Pawła Sipowicza redaktora „Litwy“ oskarżonego o obrazę władzy w artykule p. t. „Rozdziobią was kruki, wrony“, 2) Julii Lastowskiej oskarżonej o takie same przestępstwo w piśmie „Głos Litwy“ artykuł p. t. „Prześladowania“ i 3) Pawła Gajdelonisa oskarżonego o obrazę referenta paszportowego w ówczesnym starostwie grodzkim w czasopiśmie „Vilnietis“. Obronę we wszystkich trzech wypadkach wznosić będzie adw. przys. Wróblewski.

Kronika policyjna.

— Fabryka fałszywych dolarów. Policja wileńska wykryła na Zarzeczcu fabrykę fałszywych dolarów. Skonfiskowano dużą ilość fałszywych dolarów. Skonfiskowano dużą ilość fałszywych banknotów, których druk nie został jeszcze ukończony. Znalaziono też pewną ilość prawdziwych banknotów które służyły widocznie jako wzory.

— Kradzieże. Mieszkańco m. Dzisna Antoniemu Kisielewici skradziono na ul. Szopena 1,250,000 mk.

— Handel fałszowanym spirytusem. Policja aresztowała Stefana Bogino który sprzedawał fałszowany spirytus.

— Schwytanie dezertera. Władze bezpieczeństwa ujęły dezertera W. P. Leona Sobolewskiego.

— W sprawie rzekomych fałszerzy. Dowiadujemy się że p. A. Zaliwacka, która udzieliła swego mieszkania fałszerzom dolarów dla dokonania próby odbitek, uczyniła to w porozumieniu z policją chcąc w ten sposób pomódz przy wykryciu bandy fałszerzy.

Zebrańia.

— Dnia 22 b. m. w niedzielę Chrześcijański Z. Z. woznych m. Wilna zwołuje ogólne zebranie na godzinę 2 po południu w Centrali na Świętojańskiej.

— Nauczycielstwu podaje się do wiadomości, że na zebraniu Stow. Chrześc. Nar. Naucz. Szk. Powsz. w Polsce, które odbędzie się w niedzielę dn. 22 b. m. o g. 4 pp w sali Centr. Chrześc. Zw. Zaw. (ul. Sw. Józefa 21), będzie referował, jako delegat Zarządu Głównego z Warszawy, poseł kolega Kornecki. Stawienie się członków na zebranie konieczne. Sympatycy mogą być wprowadzani przez członków.

— Walne roczne zebranie Wileńskiego Towarzystwa Opieki nad dziećmi odbędzie się w niedzielę 22 b. m. o g. 1 pp. w lokalu T-wa M. Pohlunka 8 Zarząd T-wa prosi niniejszym członków T-wa o łaskawe przybycie na to zebranie. Goście interesujący się losami dziatwy ubogiej będą mile widziani.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Polski (Lutnia). Dziś, premiera sztuki Jewreinowa „To co najważniejsze“. Swą niezwykłą oryginalnością i nową zupełnie budową — sztuka wzbudziła niezwykłą sensację. Na wszystkich scenach europejskich sztuka Jewreinowa cieszyła się niebywałą powodzeniem. Udział bierze cały zespół. Reżyseruje J. Leśniewski. Dekoracje pomysłu art. mar. E. Kazimierowski. W przygotowaniu „Pygmaljon“ Shawa.

— Teatr Wielki. W sobotę ostatni występ świetnego artysty warszawskiego Adama Dobosza w niezrównanej kreacji malarza Cavaradossiego w „Tosce“. W wykonaniu tej znakomitej opery biorą nadto udział w głównych partjach Kruzanka i Ludwig. W niedzielę po raz ostatni, na liczne życzenia „Geisza“ z Hendrychówną, Józefowiczami i Folańskim w głównych rolach. W próbach „Rozwódka“ Falla i „Cyrulik Sewilski“ Rossiniego.

— Teatr im. Syrokomli. Dziś i w niedzielę ostatnie przedstawienia efektownej baśni dramatycznej „Madej — Zbój“. Następną premierą będzie wstrząsająca sztuka Parwiego „Knajpa“, przedstawiająca tragiczne skutki pijaństwa.

Sprawy miejskie.

— W sprawie 6 gmin pow. Iłukstańskiego. Magistrat przesał uchwałę Rady Miejskiej z dnia 22.3 w sprawie 6 gmin pow. Iłukstańskiego, pozostających w posiadaniu Łotwy, do Prezesa Rady Ministrów gen. Sikorskiego oraz Marszałków Sejmu i Senatu. (A.w.).

Z miasta.

— Uwagde władz. Jest w centrum miasta uliczka, którą pomimo sąsiedztwa z siedzibą najwyższych władz ziemi wileńskiej chodzić o zmrok nie zawsze bezpiecznie. Mamy na myśli ul. Garbarską, która krzywą linią łączy ul. Tatarską z placem Katedralnym.

Na tej ulicy z powodu braku latarni panują egipskie ciemności i niedawno byliśmy świadkami napadu, dokonanego przez dwóch opryszków na pewnego przechodnia, któremu zdarzyło się wieczorem wracać tą ulicą do domu.

Mamy wrażenie, że oświetlenie tej uliczki chociażby jedną latarnią onieśmieli amatorów cudzej własności.

Dobroczynność.

— Na ochronę dla sierot po poległych obrońcach Wilna odbędzie się w niedzielę dn. 22 kwietnia kwesta uliczna. Komitet prosi Panie wileńskie o pomoc w zbieraniu ofiar na dom dla sierot naszych obrońców, a skarbonki i legitymacje wydawane będą w sobotę dn. 21.4 od godziny 4-tej po poł. Benedyktyńska 2—3.

Ruch wydawniczy.

— Konfiskata pisma. Władze tujejsze skonfiskowały czasopismo białoruskie „Socha“ za wybitnie antypolski i antypaństwowy charakter.

Sprawy szkolne.

— Kursy Techniczne przy Polskim Stowarzyszeniu Techników wznawiają zajęcia w lokalu M. Pohlunka 11 w dniu 23 b. m.

Listy do Redakcji.

Otrzymujemy od Prezesa Sądu Okręgowego w Wilnie następujące pismo za Nr. 1444 z dnia 18 kwietnia.

Do Redakcji „Dziennika Wileńskiego” w Wilnie.

Proszę o umieszczenie w jednym z najbliższych Nr. „Dziennika” co następuje:

„W Nr. 77 „Dziennika Wileńskiego” z dn. 8 kwietnia r. b. ukazała się

notatka pod tytułem „Cierpliwy nieboszczyk”, w której autor podpisany inicjałami M. R. opisuje, że dnia 30 grudnia 1922 r. został śmiertelnie ranny Konstanty Horoszko, który w kilka godzin później zmarł oraz, że nieboszczyk w ciągu 3 blisko miesięcy oczekuje na pogrzeb rzekomo z winy sędziego śledczego w Wilejce p. Lwowa, który zwleka z przybyciem na miejsce wypadku celem dokonania sekcji zwłok, bez czego ciała zmarłego pochowane być nie może, przy-

czem autor notatki czyni zarzut sędziemu śledczemu Lwowowi, że podobny wypadek zdarza mu się nie pierwszy raz.

Na podstawie otrzymanych przez Prezesa Sądu Okręgowego w Wilnie informacji urzędowych okazało się, że wypadek opisany w notatce „Cierpliwy nieboszczyk” w rewirze sędziego śledczego Lwowa nie miał miejsca”.

(—) Prezes (podpis nieczytelny).

(—) Sekretarz (podpis nieczytelny).

Przepraszając ze swej strony p. sędziego Lwowa, zaznaczyć jednak musimy, że ów „Cierpliwy nieboszczyk” do dnia dzisiejszego oczekuje pozwolenia na pogrzeb i prosilibyśmy władze sądowe, by zechciały ustalić, który sędzia śledczy ponos za ten fakt odpowiedzialność.

**Pamiętajcie o inwalidach
Kupujcie u nich papierosy.**

Ki-
no „Jutrzenka”
Wielka 94.

Dziś
wyswietla się naj-
wspanialszy
przepiękny obraz

Czarowne opowiadania Arabskie

SZECHEREZADY z 1001 NOCY
w 2 serjach 12 akt. Na cudowniejsze kobiety
wschodu, wspaniała gra, bogata wystawa niepo-
spolita treść zadowolni najwykwitn. publiczność.

Kino-Teatr
„Helios”
ul. Wileńska 38.

Dziś
ostatni dzień
2-ga i ostatnia serja
największego światowego arcydzieła
Sodoma Gomora p. t.

„KARA”

w 6-ciu w. akt. z udziałem pięknej LU-
CY DORAINE. Rolę Miss Conway i żo-
nę Lota wyk. Lucy Doraine. Pomysłem
i wystawą przewyższa wszystko wi-
dziane.

Kino Teatr
„Helios”
ul. Wileńskiej 38.

ANONS! W najbliższym
czasie ukaże się
monumentalne
arcydzieło filmowe p. t.
Piotr Wielki
w 6-ciu w. akt.

Mroki rosyjskiej państwowości bajkowej w oprawie reżyserskiej D. BUCHWEC
KIEGO twórcy „Dantona” w roli Piotra Wielkiego słynny ulubieniec publiczności
EMIL JANINGS. W akcji bierze udział przeszło 50,000 osób. „Piotr Wielki”
demonstrowany jest obecnie z niebywałym dotychczas powodzeniem jednocześnie
nie w 250 największych kino-teatrach w Anglii, Francji, Niemczech, Hiszpanji,
Szwajcarii i Ameryce. Przyjmują się zamówienia na grupowe seanse dla szkół

Kino-
teatr „Polonja”
Mickiewicza 22.

D Z I Ś Wczoraj śmiechu i humoru. Kto chce uśmieć się do roz-
puku, zapomnieć o życiowych troskach i drożyznie, niech spieszy zo-
baczyć z utęsknieniem oczekiwanego MAKSA LINDERA który bawi

publiczność w swej
ostaniej farsie
6-cio akt. p. t.

Bądź moją żoną.

Przedstawiciel: Sp. Akc. LAMBERT & KRZYSIAK, Warszawa Niecała 8.

Towarzystwo dla
Handlu i Przemysłu

„N. Zondowicz i S-ka”

S-ka z ogr. odpow.
Wilno, ul. Gdańska (dawn Nowa) Nr. 6. Telef 421,
SKŁADY FABRYCZNE:

Fabryki wyrobów gumowych
Sp. Akc. „Metzeler i S-ka”

Fabryki szczeliw i azbestu.
„Metzeler-Asbest-Werke”.

OTRZYMANO DUŻY TRANSPORT:

OPON i DETEK samochodowych i rowerowych.
OPON — MASYWÓW do samochodów ciężarowych oraz opon i bandaży powozowych
TECHNICZNYCH wyrobów gumowych, azbestowych i szczeliw.
CHIRURGICZNYCH wyrobów gumowych, piłek, obcasów i in.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Wilnie
w dniu 14 kwietnia 1923 r. za Nr. 103 wezwano:

Spółdzielnia spożywcza Pracowników Państwowych
ziemi Wileńskiej w Wilnie z odpowiedzialnością udziałami.
Odpowiedzialność członka równa się wysokości zadeklarowa-
nych udziałów. Stowarzyszenie zawiązuje się w celu wszech-
stronnego zaspakajania wspólnymi siłami materialnych i kul-
turalnych potrzeb swoich członków i w działalności swej
dążyć będzie do zorganizowania produkcji i wymiany w
myśl interesów spożywców. W razach wyjątkowych Zgromadzenie Walne może zezwolić na sprzedaż towarów i oso-
bom postronnym. Udział wynosi 500 mk. płatny gotówką
przy zapisaniu się. Zarząd stanowią: Stanisław Protasiewicz,
Stanisław Wrześniowski, Julian Mościński jako członkowie i
Fertunat Walicki jako zastępca. Czas trwania spółdzielni
nieograniczony, pismo przeznaczone do ogłoszeń „Dziennik
Wileński”, rok obrachunkowy — kalendarzowy. Członków
Zarządu trzech. Oświadczenie weli w imieniu spółdzielni
składają dwaj członkowie Zarządu. Postanowienie o nabyciu
i sprzedaży nieruchomości należy do kompetencji Walnego
zgromadzenia. Zawierane przez Zarząd w imieniu Stowarzy-
szenia kontrakty w sprawach kupna, sprzedaży, zastawu lub
najmu nieruchomości wymagają uprzedniego zezwolenia Rady.
Postanowień o zastępcach brak. Przepisy o likwidacji są
zgodne z odpowiednimi przepisami ustawy o spółdzielniach.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Nauczyciel tańców Szrajbman

ul. Wileńska 20.

Udziela codzienne
lekcji nowoczesnych tańców
oddzielnie i kompletami. Nowostępującym rabat 50 proc

Kobieta lekarz
Dr Abłamowiczowa
choroby kobiece i akusze-
ryjne ul. Kasztanowa 7 m. 7
godz. 4—5.

Doktor
LEON GINSBERG
choroby weneryczne, sy-
filis i skórne. Ul. Trocka
Nr 3, róg Wileńskiej.
Przyjmuje od 9—1 i 4—7
Telefon 352

Doktor
Marjan Mienicki
choroby: weneryczne, syfilis
i skórne (leczenie sztucznym
słońcem górskim) ul. Wi-
leńska 34 od godz 4—7 pp.

D-r medycyny
B. SZYRWINDT
Choroby: skórne, wene-
ryczne, syfilis.
Wielka 19 10—1 i 4—7.

DR. C. KONECZNY
choroby zębów. Wyłącznie
u siebie od 10—12 i pół i
4—6 i pół Mickiewicza 11.

Dr. J. Bernstejn
Choroby skórne, wenerycz-
ne syfilis i moczołciowe
Przyjmuje 9—1 pp. i 4—8 w
Ul. Mickiewicza 28—5.

Akuszerka z Warsza-
wy udzie-
la porad ciężarnym. Przy-
jmuje od 9-ej rano do 7.
wiecz. Mickiewicza 46-6.

Sprzedam dom
przy ul. Chocimskiej 10 a
lub zamienię na nieduży
folwark. Dow. Kalwaryjska
150 m. 2.

Zg. tymczasowe zaświad-
czenie demobilizacji wyd.
przez Kadre 29 p. art. na
imię Jana Jezierskiego, zam.
przy ul. Chiwińskiej 54 — u-
nieważnia się.

Okazyjnie tanio sprzedaje
się z rąk polskich resztki
materiałów na męskie i
damskie kostjmy, Nad-
brzeżna 22—6, trzecie piętro

Zg. książkę wojskową wyd.
przez P.K.U. gm. Rud-
zisk. oraz zaświadczenie
10-go pułku Ułanów na im.
Urniarza Mieczysława, zam.
w okolicy Dojnie, gm. Rudz.
— unieważnia się.

**AKADEMICKIE BIURO
OGŁOSZEŃ, PODAŃ,
TŁUMACZEŃ I PRZEPISYWAŃ
PRZY
AKADEM. SPÓŁN. WYD.
CENTRALA P. PILJA.
UL. WILKA 54. UL. JARUBIŃSKA 22
TELEF. 109. TELEF. 536.**

Udzielam lekcji angielskie-
go i francuskiego. Pro-
wadzę korespondencję hand-
lową w językach: niemiec-
kim, angielskim i francus-
kim. Tłumaczenia. Wiado-
mość w adm. „Dz. Wil”,
dla J. C.

Kawaler spokojny poszu-
kuje pokoju urzędowa-
wanego z wygodami. Oferty
składać Jakób Jasińskiego
16 dla P.

Uczę pisać

na maszynie, 2-ga Portowa
10 m. 21.

Zgubiono 19 kwietnia
srebrny portycygar, uczci-
wie znalazca zechce zwró-
cić za stosownym wynagro-
dzeniem do Sądu, pokój 206

Inteligentna

osoba repatrijanka, wdowa,
poszukuje posady jako za-
rządzająca domem, lub też
do starszych dzieci, zna się
na gospodarstwie, umie też
szyć. Posiada poważne re-
ferencje. Adres: Zwierz-
niec ul. Sosnowa 3 m. 1, od
12 3 i od 5—7 wieczór.

Pianino do sprzedania
w dobrym
stanie, firmy Schredera, S-to
Jakóbska 4 m. 1.

Dacha (damska) z
białych łapek
syberyjskich lisów, sprze-
daje się za 9,000,000 mk. ul.
Sawicz 3—5 od 1—4 godz.

Z powodu wyjazdu sprze-
daje się jedynokonna
bryczka

Wiadom. Kalwaryjska 156.

Nasiona poleca
Wilpi-
szewski, biuro agronomicz-
ne, Wielka 15, (Szwarcowy 1

Przybłąkał się
pies rasy „buldog” ul. 2-ga
Raduńska 59—4.